

Colla Excursionista Cassanenca

de la U. D. Cassà

CIRCULAR PER ALS SOCIS

Núm. 6

Desembre del 1964

El Pedraforca des de Serra Encija

Embotits i
Conserves de Carn

La Selva

JOSEP ALBERTÍ LAPEDRA

Campllong

Telèfon núm. 1

Cassà de la Selva

Telèfons núms. 122 i 62

de Lluís Vidal

Restaurant

BAR-NEDA

Especialitat en Pollastres a l'Ast i a la Brasa

Gran varietat de Tapes per a prendre l'aperitiu

Unes notes sobre l'excursionisme a Cassà

L'excursionisme és un dels esports que la joventut de Cassà hauria de mirar de practicar amb més entusiasme, ja que, a més de tenir uns fonaments molt pràctics, abraça unes activitats molt interessants de les quals en podem treure molt de profit només que hi posem una mica d'interès.

L'excursionisme serveix de vincle per a fonamentar l'amistat entre els qui el practiquen, fent que entre ells hi hagi unes converses i un intercanvi de criteris que els permeten conèixer-se més profundament.

En el cas particular del nostre poble ens ajuda a trencar aquest cercle en el que gairebé tots ens tanquem quan no ens és possible de trobar cap activitat en la qual esmerçar el temps que ens sobra després del treball. El canvi d'aires, el canvi de paisatges, l'esforç necessari per aconseguir el cim d'una muntanya, són sensacions que ens ajuden a viure uns moments de tranquil·litat i al mateix temps reforcen la nostra salut.

He sentit algunes conversacions i he pogut veure que se'ns admira per haver creat una organització tan noble i per haver-hi posat tanta voluntat per a tirar-la endavant. Ara bé, jo dic, n'hi ha prou amb el que hem fet? Crec que no, es pot fer molt més; però és necessari que tots hi posem el nostre granet de sorra per aconseguir-ho. Sense aquesta mica de bona voluntat per part de tots no ens serà possible acabar de reeixir ben bé.

Cassà de la Selva, 15 - 9 - 64

NARCÍS ARTAU I VALLS

≡ Història i Tradicions ≡

EL senyor Miquel Juanola des de les planes de l'estimada revista cassanenca «Luz y Guía» ens delecta, força sovint, —confesso que a mi m'agradaria llegir-lo en tots els números—, amb unes magnífiques i acurades notes a propòsit del Cassà històric.

Suara en parlar-nos de les Escoles i dels mestres que foren de la nostra vila pretèrita no ens hem pogut sostraure de reproduir en el nostre butlletí de la «Colla Excursionista Cassanenca», aquest document que fa anys va caure a les nostres mans: P. P. C.

Hi ha un segell amb l'efígie de Carles IV. Diu: «Sello Quarto; veinte maravedís; año 1790».

«Exmo. Señor.

Josef Patller y Gapean; Maestro de Gramática en la villa de Cassá de la Selva residente, con la mas debida at.º a V. Rcia y Rl. Sala del Crimen expone, que el dia diez y nueve de julio del año 1790 a hora que serían las seis de la tarde, estaba asentada mi consorte en un banco de la calle, que está en frente de mi casa, con una niña mi hija de diez meses, a fin de tomar el fresco, y estando asi asentada y hablando con otras mugeres de la calle, no dudó Maria Guinat, alias la Magina, vecina de la misma villa de echarle desde la ventana de su casa una grande olla de agua por encima de su cabeza, y de mi hija, mojándolas, y transtornándolas con el atentado, de tal manera que a otra mi hija causó tal susto, y espanto, que el médico despues de dos días, pensando ya que no sería nada, le tuvo de ordenar una poción de casa del boticario. Mas, poco después del atentado se fué un hijo de la dita Guinart llamado por sobrenombre el Grapò al campo de Juan Marull boticario de esta dicha villa, en que trabajaba su hermana, y jactándose del atentado delante de los que allí estaban, refería como su madre había mojado a mi consorte, echandole desde la ventana de su casa una grande olla llena de agua por encima de su cabeza y que le había mojado toda y que le había hecho mudar otra ropa. Yo acudí a mi casa e informado de lo acontecido hablé con el Bayle y le expuse el atentado, y le requerí de palabra, que fuere a ver dicho atentado, quien respondió, que a la noche, o por la mañana siguiente ya iría. El citado Bayle aun no ha ministrado justicia como ni en una otra ocasión, quando se le requerí tambien de palabra, por haber el hijo de Capdevila, alias Calina, tendero de la misma villa, cometido el atentado de dar tan recios golpes al pecho de mi hijo Juan María, que no podía respirar, de manera que el cirujano le hubo de sangrar y aplicar otros remedios a su pecho. El dicho Bayle ministra justicia, como puiere, y lo confirma el caso

(segueix a la pàgina 13)

Foc de Camp

ENS trobem a Banyoles els dies onze i dotze d'Octubre, on té lloc el segon Campament Provincial d'Excursionisme. Hi vam arribar el dissabte a la tarda, pensant ser els primers; però ja hi vam trobar tot un reguitzell de tendes. Sempre n'hi ha de més matiners.

Després d'instalar-nos, vam anar per a preparar el sopar, i volent fer honor a Banyoles, país dels alls, «fabricàrem» un allioli, que... ens va fer mal d'estómac gairebé a tots.

El matí del diumenge el vàrem passar entre la Missa a Banyoles, visita a l'Església de Porqueres (magnífic monument Romànic) i passeig per la vora de l'Estany. Després de dinar, excursió a Sant Patllari, unes dues hores de marxa que no ens varen recar gens. En arribar-hi tot l'Empordà se'ns obria als ulls, des de les Gavarres fins a Roses. Teníem Rocacorba a un tret de pedra i, fins i tot, amb una mica d'imaginació vàiem el campanar de Cassà.

En aquell capvespre ennuvolat i gris vàrem acabar ballant Sardanes a la plaça de Banyoles, sorprenent-nos de tornada cap el Campament una nit clara i serena, amb un airet molt fresc que es passejava per damunt les aigües tranquil·les de l'Estany.

En un clar de bosc, sota un sostre d'estrelles, hi ha una gran foguera de bruc i llenya seca. Nois i noies, joves, i no tan joves s'hi acosten, fent rodona, tot buscant l'escalfor del foc. Tothom dona el que té de millor: una cançó, un acudit, un vers. De tant en tant escoltem el so d'una guitarra, d'un acordió, o unes veus que a cor aixequen ben alt un himne a les muntanyes o aquella tonada quasi oblidada que ja cantaven els nostres avis, I, sobre tot això, l'intent d'entendre'ns, d'acostar-nos els uns als altres, d'aconseguir per tots, amb l'ajut de tots, una vetllada agradable.

L'endemà tinguérem visita a les coves prehistòriques de Serinyà (amb la sorpresa de poder practicar-hi l'escalada). Ens acompanyaren en la sortida uns quants membres del Centre Excursionista de Banyoles, donant-nos de passada un seguit d'explicacions interessantíssimes sobre les dites coves i els seus antics habitants, que van ser una veritable lliçó de prehistòria. Es completà amb un passeig en barca per l'Estany.

El temps, amb el que tantes vegades hàviem jugat ens va fer, al final, la guitza, obligant-nos a desparar les tendes a pluja batent i amb fang fins a la clavilla. Adéu sardanes de comiat per entre les tendes! Adéu clausura oficial del Campament!

En resum, varen ésser dos dies atapeïts d'actes a quin més bonic i interessant, que el Centre Excursionista de Banyoles organitzà d'una manera admirable en una arbreda a prop de l'Estany, on s'hi contaren per sobre de les cinquanta tendes, en representació de les entitats de la província, i de Barcelona i amb assistència del Sr. President de la Federació Catalana de Muntanyisme.

M.ª D. MARINÉ

- ASSAIGS CULTURALS -

Les dues últimes conferències del I Cicle d'Assaigs Culturals van anar a càrrec dels nostres companys Josep M.ª Guitart i Juliol i Rosa M.ª Bosch i Gòmez.

En Guitart ens va narrar sota el títol «La pirateria del segle XIV al XIX» la història de la pirateria en aquests segles així com la seva relació amb els principals estats de l'època. El col.loqui va ser molt animat i interessant.

La Srta. Bosch ens va parlar de la «Joventut Femenina Actual». Va començar fent uns comentaris sobre la posició de la dona en la societat a través dels segles i va acabar parlant-nos de la dona en la societat actual.

Per acabar hem de fer constar l'èxit assolit en aquest I Cicle d'Assaigs Culturals; tot esperant, amb l'ajut de tots, poder organitzar un II Cicle el proper estiu.

Escola de Xofers Palamós

Les classes teòriques en el local de La Colla Excursionista

Descompte especial per als socis de La Colla

Informació i detalls: **Bar SALVI**

Representant a Cassà: **JORDI HEREU (à) Cardina**

Biblioteca

Hem rebut l'assaig *Sentit polític dels catalans* de Carles Muñoz Espinalt.

Ultimes adquisicions: Pearl S. Buck: *Vent de l'est, vent de l'oest*. Francesc Candel: *Els altres catalans*. Alfred Sauvy: *La població*. Seguit de *La Població Catalana* per Ernest Lluch i Eugeni Giral.

Fets econòmics – com l'expansió de la producció –, culturals – com la implantació d'una llengua – o polítics – com guerres o revolucions –, i, en general, la major part dels esdeveniments històrics profunds, troben una explicació en els fenòmens de població. Al nostre país aquesta importància és evident i palpable, tant per a la nostra cultura com per a la nostra evolució econòmica. Aquest llibre d'Alfred Sauvy, català del Rosselló, estudia els mètodes d'investigació demogràfica, l'estructura de la població mundial i, en darrer lloc, les causes i les conseqüències econòmiques i socials dels fenòmens constatats, així com les línies fonamentals d'una política demogràfica. En aquesta traducció figura, a més, un capítol sobre l'estructura de la població catalana.

Maxence Van der Meersch: *Cossos i Animes*.

Sota el signe de l'amor cristià i de la justícia social, M. Van der Meersch ha sabut poar en el llot més infecte de la naturalesa humana i treure'n el tresor ocult de la veritat i de la tendresa. Del conjunt de la seva obra sobresurt *Cossos i Animes*, una anàlisi cruel del món de la medicina, dels hospitals i del dolor físic i moral, que, com tota la producció literària del seu autor, obra els efectes d'un revulsiu saludable.

Henri Arvon: *L'Anarquisme*. Seguit de *L'Anarquisme en el moviment obrer a Catalunya* per Casimir Martí.

Henri Arvon descriu d'una manera progressiva els antecedents teòrics de l'anarquisme; la visió concreta que aquesta ideologia té dels problemes de l'home i de la societat; les vicissituds històriques per les quals ha passat, i les particularitats de la seva actuació. La traducció catalana calia que donés als lectors una visió de l'experiència anarquista a casa nostra. Amb aquesta intenció Casimir Martí ha confeccionat una part que estudia l'anarquisme en el moviment obrer a Catalunya.

L'Home i els altres: Jeroni de Moragas.

Un llibre que ensenya a l'home a tenir una convivència humana amb Déu, amb la seva esposa, els seus fills, els seus companys; amb l'home que passa pel carrer, amb ell mateix.

Fenòmens atmosfèrics

Excursionista: Si veus un espectre...

NO t'espantis. Tot fent camí se't pot presentar de sobte una enorme figura humana, o un grup, entre les boires que amanyaguen les alçàries muntanyenques, de manera tan gegantina fins ratllar o ultrapassar els cent metres aquella silueta ombrívola reflectida sobre els núvols... No t'espantis que no es tracta de misteris, ni de bruixes o fantasmes que desapareixeren quan hom es decidí vestir-los amb un garrot i els llisà la carcanada.

El desconeixement del fenomen atmosfèric contorbà a molta de gent en la Sajònia alemanya, on sovint tenia lloc en la part més alta de la muntanya de Brocken. L'esglai i la paüra els féu imaginar tota mena de fantasies, i el poble inventà les històries més inversemblants.

No ha de confondre's amb un altre fenomen atmosfèric ja més conegut, que es produeix per la reflexió total de la llum entre dues capes d'aire de densitats diferents. Es en aquesta superfície on té lloc la il·l·lusió òptica coneguda per «miratge».

El miratge fa creure en la proximitat d'un oasi poblat, on l'assedegat vianant podrà satisfer la set abrasadora i treure's la gana de sobre, quan no és altra cosa que la il·l·lusió òptica d'aquell suposat port de refugi que hom creia tenir a l'abast de la mà, i que en veritat es troba a molts de quilòmetres lluny i de direcció imprecisa. Les imatges poden presentar-se adés com si estiguessin més baixes que la terra, amb reflexes de l'atzur del cel, com si fos un llac d'aigua blava; adés en la mar amb il·les imaginàries; adés en les muntanyes amb pobles i ciutats...

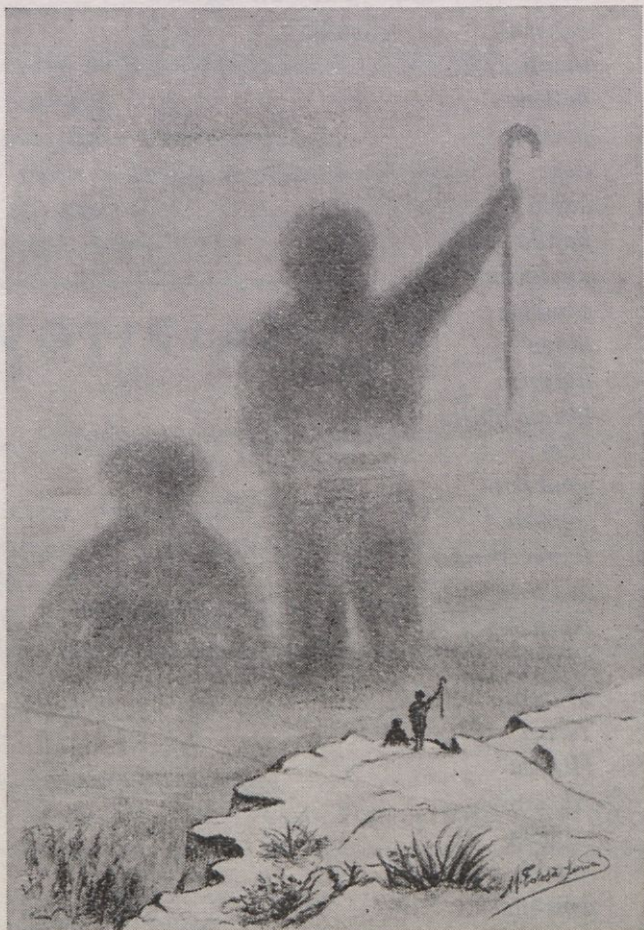
Els habitants de París en una nit del 1869, veieren a la llum de la Lluna, per miratge i presentat en sentit invers com venint d'immens mirall, la gran capital de França. D'altres casos com els aeronautes que contemplaren damunt seu, mars amb vaixells de cap per avall; com àdhuc, des d'una ciutat contemplar dos poderosos exèrcits en lluita «sobre els núvols», com ens ha ressenyat la Història, també de cap per avall, però amb gran varietat de distàncies dels fets reals.

Brocken, nom de la muntanya més alta de la carena d'Harz (Alemanya), des d'on es descobreix una planúria de prop de 400 quilòmetres, alguns viatgers veieren com es dibuixava llur silueta ribetejada sovint per les colors de l'arc de Sant Martí, sobre mateix dels núvols i entre boires. No cal dir la

sorpresa i espant que degueren endur-se'n els primers en contemplar-ho, inventant-se i aguditzat-se la fantasia popular en contes, misteris i llegendes davant el fenomen òptic quan encara no en coneixien l'explicació científica, batejant aquells indrets amb el nom que encara subsisteix, d'Espectre de Brocken.

Coneguts i explicats els dos fenòmens òptics i destriats per tal de no caure en confusions, anem a tractar del què hem llegit fa poc en el «Diario de Barcelona» (21 d'agost) el reportatge firmat per J. M. Garrut, titolat: «Yo ví el espectro de Brocken». On? Això és el que sorprèn: en el Montseny, camí de Viladrau, en el Coll de Borderiol. Entre boira persistent i quan el sol estava prop de la posta és quan veieren reflectir els excursionistes i, al seu davant, la pròpia silueta que s'allargassava entre els 60 i 70 metres. Envejable espectacle!

No s'ha donat solament el cas ressenyat, puix també fou observat en diferents indrets de Catalunya: en la Vall de les Noucreus, a Núria, i en el Puigsacalm entre Vic i Olot. A més, segons diu Garrut, es veié l'espectre de Brocken el 9 de desembre del 1910 en el Taga, sobre Ribes del Fresser; el 2 d'octubre del 1916 a Sant Llorenç de Munt, i, nomena persones que ho han presenciat.

Ve't aquí, amics de la Colla Excursionista, que si alguna vegada us trobeu pels cims muntanyosos a l'hora en què faci poc que el sol hagi eixit o quan està en els darrers moments de la davallada, en temps boirós i

temperatures baixes, i de cop i volta veieu les vostres siluetes gegantines, d'ombres de 50 a 100 metres per sobre els núvols de prop vostre, haureu tingut el privil·legi d'entre els pocs mortals que han pogut gaudir d'aquest fenomen tan admirable i sorprenén.

Que un dia us acompanyi la sort i tingueu temps i serenitat per aguantar bé l'emoció podent contemplar i fotografiar l'ESPECTE de BROCKEN.

M. Tolosà Surroca

CAL RECORDAR...

Mots mal expressats en català

<i>mármol</i>	(castellà)
<i>marfil</i>	>
<i>ballena</i>	>
<i>tiburón</i>	>
<i>nave</i>	>
<i>barco</i>	>
<i>bajilla</i>	>
<i>ausencia</i>	>
<i>cambiar</i>	>
<i>látigo</i>	>
<i>libranza</i>	>
<i>librecambista</i>	>
<i>libre</i>	>
<i>sombrero</i>	>
<i>sombra</i>	>
<i>ébano (fusta)</i>	>
<i>avestruz</i>	>
<i>espejismo</i>	>
<i>navaja</i>	>
<i>en vez...</i>	>
<i>Teruel</i>	>
<i>Huesca</i>	>
<i>Alicant</i>	>
<i>Argelia</i>	>
<i>arcalde</i>	>
<i>armonía</i>	>
<i>arrabal</i>	>
<i>auga</i>	>
<i>abricoc</i>	>
<i>xindria</i>	>
<i>graciosa</i>	>

Ben expressats

marbre
vori
balena
tauró
nau, vaixell
embarcació
vaixella
absència
canviar
fuet, tralla
lliurança
lliurecambista
lliure
barret, capell
ombra
banús
estruç
miratge
navalla
en lloc...
Terol
Osca
Alacant
Algèria, Alger
alcalde
harmonia
raval
alba
albercoc
sindria
gasosa

US de la *d* i la *t*.— Generalment hom escriu *t* al final dels mots que en tenen aquest so. Així: joventut, clot, gat, net, paret, fet, ratllat, perdut, escut, soldat; buit (castellà *vacío*); vuit (castellà *ocho*)...

Però escriurem amb *d* final:

1r.— DARRERA CONSONANT, quan els mots tenen els femenins i derivats en *d*: bastard (bastarda); tard (tarda, tardar, tardança); verd (verda, verdor); sord (sorda, sordera, sordejar); record, nord...

2n.— DARRERA VOCAL, en els mots plans que tenen els femenins i derivats en *d*: àcid (àcida, acidesa...); càlid, òxid...

3r.— Els mots femenins terminats en *etud*, *itud*: quietud, multitud, sollicitud, actitud...

i 4rt.— En altres pocs mots, com: alcaid, anhídrid, bòlid, fred, sud...

RESUM: Es fàcil de recordar:

- a) Darrera consonant: els femenins i derivats en *d*.
- b) Darrera vocal: en mots plans femenins i derivats en *d*.
- c) Els femenins terminats en *etud*, *itud*.
- d) Uns pocs mots sense regla fixe...

M. T.

● NOTICIARI ●

Excursions fetes:

Dia 20 de Setembre. Castellar de N'Hug «Les Fonts del Llobregat». 29 components.

Dies 26 i 27 de Setembre. Acampada a Verneda. 30 components.

Dies 10, 11 i 12 d'Octubre. II Campament Provincial a Banyoles. Hi van assistir 16 companys de La Colla.

Dia 15 de Novembre. Els Casalots de Can Bota. 25 components.

Dia 22 de Novembre. Riells de Montseny i Castell de Montsoliu. 13 components.

Excursions en projecte:

Dia 20 de Desembre. Excursió del Grèbol.

Dia 24 de Desembre. Missa del Gall a Campllong i Ressonó a Can Barris. Preus: Socis 130 pessetes. No Socis 150. Inscripcions a Montserrat Abulí fins el dia 18.

Dia 24 de Gener. Santuari de Núria.

Altres activitats.— Regularment s'han fet, i seguirem fent, visites als vells i malalts de l'Hospital.— Continuen les sessions de música amb discs i les classes de Gramàtica Catalana.— El 31 de Desembre, com l'any passat, Nit de Cap d'Any al Local de la Colla.

Castell-Palau de Peralada

Monestir de Sant Pere de Roda

EL castell medieval de Peralada s'alçava a la paret més alta de la població, amb doble recinte amurallat, cobrint ruïnes iberceltes i romanes, i fou destruït per un incendi provocat pels almogàvers en les guerres de finals del segle XIII. A mitjans del segle XIV es construí l'actual castell-palau i el convent del Carme, primera residència dels Carmelites Descalços a terres catalanes. Pel castell han passat Reis, Prínceps i personatges de totes classes, des del temps de Pere el Cerimoniós als moments actuals. El museu conté peces d'excavació, ceràmiques, vidres catalans, etc., així com una col·lecció numismàtica. El claustre és gòtic i conté una secció de museu amb capitells romànics, gòtics, àrabs, etc. La biblioteca del castell-palau té uns 60.000 volums, manuscrits antics i documents pertanyents a la història de l'Empordà.

Les grandioses despulles del Monestir de Sant Pere de Roda s'alcen en un repeu de la muntanya, dalt del carenar de la Serra de Roda. Malgrat la seva ruïna interna, es mostra digne i ple de caràcter. Té l'aspecte de castell feudal i és un magnífic exemplar de l'art romà bizantí. Hi destaquen airoses les dues torres romàniques i la nau immensa amb altes columnes de l'església. No es pot dir semblantment del claustre, que per dissort ha desaparegut totalment.

La seva fundació és anterior a l'any 943. L'any 1798 els monjos reberen autorització per traslladar-se a Vilasacra, i fou abandonat per sempre més. D'aleshores ençà ha estat víctima de l'abandó i de la cobdícia dels homes que l'han saquejat meticulosament. Actualment, existeix un Patronat que veïlla per la conservació d'aquestes ruïnes reconstruïdes en part. Als voltants del monestir i en un lloc ombrejat hi ha una abundosa font. El panorama és excel·lent, però és aconsellable remuntar l'enasprat turó on hi ha les restes del castell de Sant Salvador de la Verdera, anexe al monestir i a uns 700 mts., d'on es gaudeix d'una bona panoràmica del Port de la Selva i de la grandiositat del golf de Roses, així com un bon tros de la costa catalano-francesa.

ADOLF BORDAS I IZCO

DE A. E. PEDRAFORCA

- Felix Nadal i Bon Any Nou 1965 -

siguiente: En el año próximo pasado un Rep. de esta dicha villa, conduxo quatro gitanos a la carcel, por haberles hallado debajo de un tejado fuera de la Villa, durmiendo de noche y el dicho Bayle sacó por la mañana al gitano y a su consorte, pero las dos gitanas que quedaron en la carcel, fueron sentenciadas a azotes, de cuyas una solamente fué ultimamente azotada en la ciudad de Gerona. Mas en esta villa hay el Bando del Bayle, Josef Jubert, mayor y menor, Antonio Comas, Josef Comas, Juan Barril, y de Rich, quienes con mortal ojeriza se han levantado contra mi y adonde se vayan dicen a los vecinos de esta villa, que saquen a sus hijos de mi escuela y a los circunvecinos, que no me los remitan, denigrando (no se porque causa) mi recta conducta, enseñanza, y doctrina, habiéndoles enseñado a sus hijos con tal aprovechamiento, que en corto tiempo les impuse buenamente en la Gramática, de tal suerte que algunos en el año próximo ya empezaron el curso de Filosofía.

Por lo que y en vista de los procederes del precitado Bayle de esta dicha villa a V. Ex. y Real Sala del Crimen pido, y suplico se digne de proviniencia, que a costas del mismo Bayle pase algun comisionado a esta villa para secretamente tomar informacion de todo lo suscrito y node otra suerte, porque el Bayle y sus secuaces me harian (lo que es presumible) otro peor atentado y después me sea suministrada justicia, la que imploro.

Cassá de la Selva a los 23 de junio de 1790: Josep Patller y Gapean: Maestro de Gramàtica, Testigos: Maria T. alias la mingueta del carrer de Vall; Juan Aiguas y Calsa; Francisco Vila».

Excursió al PALLARS

FEIA ja dies que ens anàvem preparant per l'excursió al Pallars Sobirà. La data de la sortida semblava que no acabaria d'arribar mai. Per fi, el dia abans de la Festa Major de Cassà, deixàvem amb recança la nostra Vila i ens dirigíem cap a Barcelona i d'allí a la Pobla de Segur. Sentíem sacrificar la nostra Festa, però com que pel nostre desplaçament ens eren necessaris uns quants dies de coll, i aquests eren els únics aprofitables, ens veiérem obligats a acceptar-los.

Ja el primer dia la pluja ens tirà per terra el projecte que portàvem de cap; ens varem veure obligats a anar a sopar i dormir a la fonda. De trons i llamps aquella nit no ens en faltaren, semblava que hi havia revetlla, però una revetlla bastant desagradable sobretot quan sentíem l'espèctec d'algun llamp que queia no molt lluny del nostre hostalatge.

L'endemà al matí, el temps havia canviat completament, el cel estava serè i tranquil. Després d'haver esmorzat ens carregàrem les motxilles a l'esquena i ens posàrem a caminar. El trajecte era d'uns quinze quilòmetres i els caminàrem gustosos ja que el paisatge s'ho valia, ens emocionava la bellesa d'aquells indrets tan diferents dels que havíem vist fins llavors. Poder contemplar el Collegats i l'Argenteria és una cosa meravellosa, sembla que allí la Naturalesa hi hagi volgut crear quelcom d'excursionista.

Arribem just a Gerri de la Sal per a no mullar-nos; altra volta la pluja ens seguia les petges. Gerri té com a cosa curiosa les seves salines, les quals a més de donar-li el nom li deuen donar vida.

Després de dinar i d'escriure algunes postals als familiars i amics, pujàrem al cotxe que ens portà fins al trencant d'Espot. D'aquí anàrem a peu fins al poble. El paisatge canvia: muntanya amunt trobem nombrosos salts d'aigua i ens adonem que la vegetació és també diferent. Arribem a Espot bastant tard i el primer que fem és buscar un bon lloc per a poder-hi acampar; aquella nit si que dormirem dintre les tendes.

Som ja al matí del tercer dia, els pics nevats de les muntanyes que ens envolten lluen en tocar-hi els primers raigs de sol eixent. Després de desparar les tendes i esmorzar ens dirigim al poble a comprar provisions que ens hauran de durar tres dies. Pugem de dret al llac de Sant Maurici. Després d'hora i mitja de caminar un company nostre es sentí malalt i fou necessari anar a buscar un «jeep» per a portar-lo a casa del metge. Per ell i un altre que es quedà a fer-li companyia se'ls hi acabava aquí l'excursió quan en realitat tot just començava.

La pujada a Sant Maurici encara que sigui per carretera ampla, amb la càrrega se'ns fa dura. A la dreta el riu Escrita baixa pressurós pel mig de prats. A l'esquerra hi tenim una muntanya fornida d'avets; és un bosc molt frondós que amaa l'aire amb la seva fortor.

Comencem a veure la punta nevada dels Encantats per entre els arbres. Durant el camí les orelles se'ns omplen dels rumors de les aigües que baixen per dintre del bosc i també del ronc poderós del riu.

Hem arribat al refugi i pugem al llac. La sensació de solitud és immensa. Te la dóna l'empresonament de les muntanyes que volten tot el llac, la forma estranya de les puntes d'aquestes, la quietud de l'aigua i potser més que tot els troncs drets dels arbres morts dintre la massa líquida.

Hi restem dos dies que ens serveixen de descans; a més, podem visitar i fotografiar els racons més bonics del llac. També pugem un tros de la muntanya del Encantats i podem veure com uns anglesos els escalen fins a la punta. A la nit fa fred i fem un bon foc dintre el refugi.

Des de la vall d'Espot anem a passar a la vall de Bohí; per això cal pujar el Portarró situat a 2.600 metres. El camí és ple de neu i, a més, mig esbotzat i ple de grans roques que hi han caigut degut a les esllavissades de l'hivern. La pujada es fa dificultosa. Se sent el riu al fons del barranc, però no es veu, ja que passa per dintre una gargamella molt estreta i fonda que està colgada de neu. Sentim clar el seu gemegar. Anem pujant i pujant. El bosc és d'avets, n'hi ha molts de morts, alguns escapçats pels llamps i d'altres només amb una meitat esquinçada. El llac va quedant petit al fons, és una rodona blava envoltada de verd i coronada pel blanc de la neu dels cims.

El Portarró. El camí va fent un zig-zag per allargar-se encara més. Ja som al cim; hi ha una vista meravellosa a cada costat i, a tocar, tenim les crestes cantelludes de les muntanyes d'Agulles, d'Amitges i Tuc de Colomers. Ara ja hi som, poca cosa ens falta, solament anar baixant, però són 8 hores llargues de caminar per un dia.

Baixem per un pendent molt fort al llac Redó que està encaixat a la muntanya; les seves aigües tenen la transparència del vidre.

Estany Llong. Una immensitat d'aigua. Passa un vent fred que fa rumorejar els avets. Passat el refugi del Llong entrem al Parc Nacional d'Aigües Tortes. Aquí el riu vol reposar i serpenteja pel mig dels avets. El paisatge que fins ara era salvatge es torna jardí, amb aigua, sorra i el sòl cobert per una catifa d'herba verda. En el bell mig hi ha una capelleta dedicada a l'Esperit Sant.

Aviat el riu es cansa d'estar quiet i ja el sentim roncar altra vegada. Som a la cascada del Sant Esperit. Aquí l'aigua ni tan sols és escuma; se la veu saltar, rebotar, trucar i retrucar dintre plats de roca fins a convertir-se en boira. Som a l'estany de la Llebrera i seguim camí avall cap a Bohí. Vall de Bohí, els campanars d'Erill la Vall, Bohí, Tahüll, sempre més viuran en el nostre record.

Acampem, que ja ho tenim ben merescut, i l'endemà tornem cap a Poble de Segur, passant per el port de Perves, on hi ha moments que dubtes de si vas en autobús o en avió. Sortim de Poble de Segur en un rapidíssim tren que ens portà fins a Barcelona i arribem a Cassà amb el temps just per a escurar l'última cassola.

UNA COLLA DE COMPANYS EXCURSIONISTES

NOVETATS ? :

Abrics FOMLAY, bufandes, corbates, guants.

Pullover i Sueters.

Impermeables ITALSTYL (lilió) per a Sra. i Sr.

Equips motorista.

Camises TERGAL, ETHERNIT, ENKALENE...

CASA

TOLOSÀ

MOBLES

FONT

Carrer Guimerà, núm. 1

Taller: Carrer Nord, núm. 40 Telèfon 187

BANYOLES

Sucursals a **PALAMÓS** i **L'ESCALA**

Representant a Cassà de la Selva:

Francesc Serra

Grup Associació Ntra. Sra. de les Sogues

Local núm. 1 - Telèfon 247

Soci

Mª Teresa Rich

Provincial, 2

Imp. ROURA - Tel. 225 - Cassà